

Catalunya

2019 PRIMER SEMESTRE NÚM. 1.019

Ens movem per la salut

Salut, un àmbit en creixement constant

Les desigualtats socials, la cronicitat de malalties que abans eren mortals, la manca de xarxa familiar de les persones grans, l'estrès i l'abandonament d'hàbits saludables fan cada cop més necessària una major intervenció en prevenció i promoció de la salut. Durant el 2018, la Creu Roja ha duplicat

fins a prop de 30.000 els usuaris atesos en programes de salut; ha fet 100.246 intervencions, principalment en projectes de promoció de la salut i d'atenció i prevenció d'addiccions, VIH-Sida i malalties; i ha sensibilitzat 645.127 persones, xifra que també duplica la de l'any anterior.

L'augment exponencial de tota aquesta activitat s'emmarca dins el nou Pla de Salut, centrat en la sensibilització i prevenció, l'atenció a persones amb estils de vida no saludable i l'atenció a persones amb malaltia per a una gestió adequada de la salut.

Ajuts sanitaris per garantir l'accés a la medicació

Amb el projecte Ajuts sanitaris s'assisteixen els sectors de població en situació de vulnerabilitat que necessiten tant un suport econòmic per accedir a la medicació com un acompanyament en el seu procés de gestió de la malaltia.

La iniciativa va néixer el 2013 i fins avui en dia ha atès més de 3.000 persones a les quals s'ha proporcionat medicació per a malalties cròniques i s'ha facilitat l'accés

a tractaments bucodentals, ulleres, audiòfons i aparells d'ortopèdia. També s'han iniciat xerrades i tallers de prevenció, educació i promoció de la salut per oferir un treball integral de suport personalitzat.

Les persones usuàries arriben derivades de Centres d'Atenció Primària, Serveis Socials o d'altres programes de la Creu Roja i un grup de voluntariat en fa el seguiment i les acompanya i orienta individualment. Així, se'ls ofereix un suport global per ajudar-les a millorar l'estat emocional i de benestar biològic, psicològic i social.

Nombre d'ajuts atorgats 2018

Medicació	2.068
Odontologia	172
Òptica	204
Ortopèdia	36
Audiòfons	10

Convenis amb:

Perfil

Driss Smini i Kalouma El-Garsyfy, pares d'un fill amb paràlisi cerebral.

“Abans no podíem accedir a tots els medicaments que necessitàvem”

La família Smini El-Garsyfy va començar a rebre suport el 2015 per poder fer front a la despesa que suposava la discapacitat del seu fill. “La Creu Roja ens ha proporcionat ajuda per accedir als medicaments que abans no podíem prendre, ja que no arribàvem per pagar-ho tot. Gràcies a això, la nostra situació ha canviat moltíssim. A més, també hem tingut l'oportunitat de rebre ajudes per a roba, aliments, les ulleres d'en Driss i la meva medicació per a l'al·lèrgia atòpica”, explica Kalouma.

Perfil

Fernando Raboso, voluntari i farmacèutic jubilat.

“No només facilitem medicaments”

Des de fa 6 anys col·labora com a voluntari en el projecte, on fa seguiment i facilita l'accés a medicaments a persones usuàries amb malalties cròniques. A més, imparteix cursos d'educació sobre salut amb consells sobre com protegir-se del sol, com guardar els medicaments i interpretar-ne els prospectes. “No es tracta només de facilitar medicaments i ajudar persones desconegudes. Als meus 70 anys, estic aprenent, coneixent i ajudant moltíssim”.

Perfil

Andrés Ramos, aturat sense prestació i diabètic.

“Ara visc amb esperança i estabilitat”

Fa quatre anys la situació de l'Andrés –separat, amb dos fills, afectat per diabetis i amb diversos problemes als ossos– va fer un canvi radical: “Tenia el meu bar fins que el dolor a les cames em va impedir treballar i vaig haver de tancar-lo. Els diners del traspàs es van acabar i em vaig haver de buscar la vida”. Accedir al programa d'Ajuts sanitaris de la Creu Roja, al rober i a les ajudes per comprar aliments va significar un gran impuls per viure amb estabilitat i esperança.

Entrevista

Patricia Colomera, cap de servei del Centre d'Assistència i Seguiment (CAS) /
Àrea de Reducció de Danys (ARD) Lluís Companys de Barcelona

“La societat és molt permissiva amb l'addicció a l'alcohol”

problema. No se li dona importància fins que, barrejant altres factors, es desenvolupa l'addicció i aquesta té una repercussió en la vida quotidiana. La meitat dels adolescents espanyols no creu que consumir 4 o 5 begudes alcohòliques els caps de setmana pugui comportar problemes de salut.

Creus que les dones addictes pateixen una doble estigmatització?

Sí. Cal tenir en compte que no només pateixen un estigma o uns prejudicis pel fet de consumir, sinó també pel fet de ser dones. Hi ha dos aspectes que hi intervenen: el social, perquè fan una cosa que les dones “no han de fer” i que “envaeix l'espai dels homes”. I d'altra banda, l'aspecte moral, ja que una dona que consumeix és “una mala mare, una mala dona”.

Com incidiu en la perspectiva de gènere des del vostre treball?

Totes les intervencions són transversals a la perspectiva de gènere i aquesta està integrada en la nostra manera de treballar. Actualment, estem creant espais per a les dones anomenats 'Porta Violeta', on se sentin segures respectant el temps de cada una i donant veu a totes les que ho necessitin. És un projecte per trencar els estigmes.

Quina tasca feu des del CAS/ARD Lluís Companys?

El centre va néixer per atendre, acompanyar i tractar les addiccions entre els col·lectius que, per les seves característiques socials, personals o patològiques no rebien atenció. El servei es divideix en dues parts: el CAS, on s'ofereix tractament per deixar de consumir, i l'ARD, on atenem persones que no poden o no volen deixar de fer-ho. Intentem que consumeixin en les millors condicions possibles i, a la vegada, reduïm al màxim les conseqüències negatives del consum i treballem l'educació.

Actualment, quina és l'addicció que porta més persones a rebre tractament?

En els centres d'atenció i seguiment a les drogodependències, l'heroïna ha deixat de ser la droga amb més demanda d'inici de tractament per donar pas a l'alcohol.

La societat està prou conscienciada sobre l'addicció a l'alcohol?

La societat és molt permissiva amb aquesta addicció. Som en una societat on l'alcohol forma part del dia a dia i de les nostres relacions socials. Aquesta percepció fa que també invisibilitzem el

‘Dexpressionisme’: visibilitzar la depressió a través de l'art

Donar veu i visibilitat a les persones que pateixen depressió és l'objectiu del *Dexpressionisme*, un moviment impulsat per la Creu Roja que, a través de l'art, els ofereix noves vies per expressar sentiments i emocions.

En el marc d'aquesta iniciativa, una trentena de pacients, metges i artistes han participat als tallers de pintura, fotografia, dansa i teatre organitzats el 14 de març a Barcelona.

► Si vols veure què es fa als tallers de *Dexpressionisme*, llegeix el codi QR de la imatge.

25 anys de la Casa d'Acollida per a malalts de VIH a Tarragona

Més de 200 persones han passat per aquest servei rehabilitador.

La Casa d'Acollida és l'únic recurs que l'entitat té a Catalunya destinat a persones amb VIH en situació d'exclusió social. Compta amb vuit places i durant aquest quart de segle hi han passat fins a 205 usuaris. Tant l'ingrés com l'alta són voluntaris i l'estada no té una durada definida, sinó que els residents s'hi poden estar fins que evolucionen favorablement i tenen prou autonomia per tirar endavant pels seus propis mitjans.

"Si no estiguessin aquí, aquestes persones viurien al carrer. Per diferents motius s'han quedat sense una xarxa social o familiar, o no poden seguir amb el tracta-

ment de la malaltia", afirma Araceli Otón, coordinadora del centre i responsable del departament de Drogodependències, VIH i Sida de la Creu Roja a Tarragona. En molts dels casos hi ha un vincle entre la malaltia i l'addicció a les drogues, fet que "en dificulta la reinserció".

Amb els anys el perfil ha evolucionat: "El 1994, amb la sida més estesa i sense un tractament com l'actual, els usuaris eren malalts terminals que venien a fer l'última etapa abans de la mort". Ara, en canvi, el recurs s'enfoca a la rehabilitació física, emocional i social de la persona.

A la Casa d'Acollida hi treballa un equip multidisciplinari de cinc professionals i dos voluntaris que realitzen activitats lúdiques i terapèutiques. La seva tasca ha permès que, per exemple, l'any passat tres dels residents trobessin feina.

Perfil

Madeleine Costa, brasilera, té VIH des de l'any 2011.

"Espero que la vida em doni una altra oportunitat"

Va ingressar al centre amb una forta depressió després de perdre el seu pis i l'autonomia. Set mesos després manté una vida força ordenada: combina les tasques a la casa amb classes de castellà i vol formar-se en restauració de telèfons mòbils o decoració d'interiors. "Vull fer alguna cosa constructiva mentre soc aquí", afirma, més enllà de cuidar-se i continuar amb el tractament hormonal per la seva condició de transsexual. Té clar que no vol tornar a exercir la prostitució: "Espero que la vida em doni una altra oportunitat".

'Retrats de Vida', històries de superació a Girona

El programa Benestar personal i activació social té l'objectiu que persones en situació de vulnerabilitat prenguin consciència del seu potencial i s'obrin a noves oportunitats per tornar a ser part activa de la societat.

En el marc del projecte, realitzat per la Creu Roja a Girona amb el suport de Dip-salut (Diputació de Girona), neix l'exposició 'Retrats de Vida', que recull testimonis que demostren les capacitats de les persones per superar les dificultats i fa patent que la vulnerabilitat no és una condició sinó una situació per la qual tothom pot passar al llarg de la vida.

Perfil

Nelson Guevara, 40 anys, hondureny.

Va arribar fa tres anys d'Hondures, on gestionava diversos negocis en centres comercials. "Mai hauria imaginat ser un immigrant sense papers. Ara ja he superat la depressió i les desil·lusions; el programa em va ajudar a reenfocar-me i retrobar els somnis i l'esperança per tirar endavant".

Perfil

Morad Bejtiti, 38 anys, marroquí.

La crisi el va atrapar de ple i el va abocar a viure al carrer. "El programa m'ha ajudat a superar el cop emocional, he après a no perdre mai l'esperança i a no quedar-me estancat".

Accedeix al vídeo de l'exposició #RetratsdeVida

Set de cada deu persones a Catalunya no té cap coneixement en primers auxilis

Formacions en Primers auxilis 2018

	Cursos	Persones formades
Barcelona	969	11.012
Girona	117	1.188
Lleida	42	542
Tarragona	101	1.314

Descarrega't
l'informe

Segons l'*Estudi sobre el coneixement dels primers auxilis*, el 70% de de la població catalana no té formació per actuar adequadament davant una situació d'urgència, xifra que s'allunya de les dades de països com Noruega, Alemanya, Àustria i Islàndia, on el percentatge de gent preparada per afrontar una emergència oscil·la entre el 75 i el 95%. L'informe, realitzat per l'àmbit de Formació de la Creu Roja, posa en relleu la necessitat d'augmentar el nombre de persones formades en aquesta matèria, ja des de l'escola, i de reciclar aquests coneixements de manera sistemàtica cada 3 o 4 anys. No

en va, comptar amb més gent preparada en primers auxilis permetria salvar diàriament entre un 15 i un 20% més de vides humanes. Tot i que han passat 11 anys des de la posada en marxa del número d'emergències 112, l'estudi també destaca que només el 67,5% de les persones enquestades trucaria a aquest telèfon davant una urgència. D'altra banda, malgrat que la majoria dels enquestats coneix què és un desfibril·lador (91,6%), únicament el 37,8% sabria utilitzar-lo correctament. Aquestes dades demostren la importància d'acompanyar els recursos comunitaris de difusió i formació perquè siguin útils.

Campanya 'Saber és Salvar'

Arran de la publicació de l'*Estudi sobre el coneixement dels primers auxilis*, la Creu Roja ha llançat la campanya 'Saber és Salvar' per conscienciar sobre la necessitat de formar-se per poder actuar davant de situacions d'emergència. Al microsite www.primersauxilis.org s'ofereix informació sobre els diferents cursos organitzats per l'entitat (tant bàsics com especialitzats), així com vídeos i materials de sensibilització.

Coneix la
campanya
'Saber és
salvar'

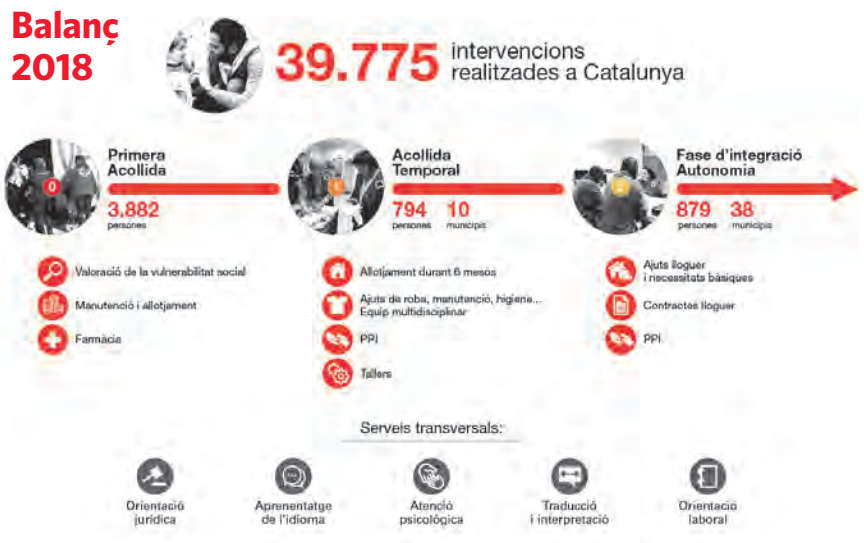
ELS PRIMERS AUXILIS, A LES ESCOLES DE LLEIDA

Des del curs escolar 2014-2015, la Creu Roja ha acostat la formació en primers auxilis a 1.589 alumnes de centres de primària i secundària de Lleida i comarques. Durant aquests 4 anys hi han participat 10 centres educatius de primària, amb 13 tallers realitzats i 318 alumnes formats, i 7 centres educatius de secundària, amb 16 tallers realitzats i 355 alumnes formats. El Col·legi d'Infermeres i Infermers de Lleida col·labora amb la Creu Roja Lleida fent difusió d'aquest projecte i facilitant docents voluntaris col·legiats.

Augmenten un 51% les persones refugiades ateses

El 2018 s'han atès 4.991 usuaris en les diferents etapes del Programa Estatal d'Acollida i Integració per a població refugiada que la Creu Roja gestiona a Catalunya, un 51% més que l'any anterior. El principal increment s'ha donat en la fase de primera acollida, on s'han incorporat 3.882 persones (+53%). Aquest creixement ha anat acompanyat de la consolidació dels espais oberts durant l'any 2017 (Terrassa, Mataró i Berga) i de la implementació de les diferents fases d'acollida i integració a totes les demarcacions. L'increment en el nombre de sol·licitants d'asil, la saturació dels allotjaments d'emergència disponibles a Barcelona i la necessitat de comptar amb més places d'acollida temporal han estat alguns dels reptes que la Creu Roja ha fet palesos en trobades amb representants polítics com el president de la Generalitat de Catalunya, Quim Torra, i el president del Parlament de Catalunya, Roger Torrent.

Coneix com l'equip voluntari i tècnic treballa amb refugiats.

Intervenció humanitària a Moçambic

A mitjans de març, l'arribada del cicló Idai a Moçambic ha devastat àmplies zones de la ciutat portuària de Beira i altres províncies del país. El desastre ha afectat més de 600.000 persones i n'ha obligat més de 400.000 a desplaçar-se. La Creu Roja hi ha enviat la Unitat de Resposta en Emergències (ERU) d'aigua i sanejament per distribuir ajuda humanitària i aigua segura.

Perfil

Eva Turró, delegada d'Emergències de la Creu Roja enviada a Moçambic.

“Ensenyem als infants mesures higièniques per no emmalaltir”

Quin és el paper de la Creu Roja en la primera fase de l'emergència?

Trobar punts d'aigua, donar aigua segura a la població i assistir en la promoció d'higiene tots els camps de persones desplaçades i centres d'acollida que s'estan formant a la ciutat de Beira per evitar que puguin sorgir malalties derivades de l'aigua.

Quina ha estat la teva tasca?

La meva tasca se centra a identificar les necessitats en aquests centres d'acollida, veure quina és la qualitat de l'aigua que tenen allà, si és que en tenen, i si la podem clorar. Estem fent una activitat de promoció d'higiene en el centre de Dos Palmeiras, on ensenyem als infants quines coses s'han de fer en un camp i quines

no per mantenir una bona higiene i no agafar cap malaltia.

Com pot col·laborar-hi la ciutadania?

Una forma és compartir tota la informació que es publiqui des de la Federació i des de la Creu Roja per arribar a més gent i perquè necessitem tota l'ajuda possible. Una altra és col·laborar econòmicament enviant, per exemple, un SMS amb la paraula 'Moçambique' al 28092, trucant al 900224490 o entrant a la web www.cruzroja.es/donantes.

Coneix en aquesta entrevista la intervenció de la Creu Roja a Moçambic

TECNOLOGIA CONTRA EL CIBERASSETJAMENT

Milers de joves han pogut visitar l'estand de la Creu Roja al YOMO (Youth Mobile Festival), la fira del mòbil per a joves i infants que s'organitza a La Farga de L'Hospitalet de Llobregat en el marc del Mobile World Congress 2019, el 26 i 27 de febrer. Els joves participants d'edat

escolar han participat en tallers de sensibilització sobre ciberassetjament i violència de gènere 2.0 i han experimentat l'eina de realitat virtual Som360, que permet viure l'experiència del voluntariat en àmbits com emergències i socors, lleure amb infants i atenció social.

Descobreix més sobre la nostra intervenció al YOMO

Francesco Rocca, president de la FICRMLR "La nostra acció humanitària preserva la dignitat de les persones"

El president de la Federació Internacional de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja (FICR), l'italià Francesco Rocca, ha visitat Barcelona amb motiu del Mobile World Congress 2019. Rocca ha parlat sobre el valor dels principis humanitaris, com el de la neutralitat i els reptes humanitaris a què cal fer front, i ha remarcat que la Creu Roja és un símbol de seguretat i de protecció davant el desafiament que suposa protegir la dignitat humana en una societat tan polaritzada com l'actual. També ha incidit en què la tecnologia ha d'estar sempre al servei dels éssers humans i que pot marcar una diferència significativa en la vida de les persones més vulnerables. A més, ha destacat que cal garantir la neutralitat de l'ajuda humanitària, en especial en situacions com la de Veneçuela.

Accedeix al vídeo de la xerrada de Francesco Rocca

Rmotion se suma a "baixar al carrer"

La companyia de concessionaris Rmotion ha cedit durant dos anys un vehicle que, a més de donar visibilitat a la campanya #EncaraNo contra la cronificació de la pobresa, facilitarà el trasllat de les cadires necessàries per desenvolupar el programa 'Baixem al carrer' que la Creu Roja fa a Barcelona. Aquest projecte facilita que persones grans amb dificultats de mobilitat o amb barreres arquitectòniques al seu edifici surtin de casa i millorin les seves relacions socials i la salut física i mental.

L'entorn alimentari incideix en la salut?

FoodMapping és un projecte pilot que s'ha portat a terme en tres barris de l'àrea metropolitana de Barcelona, al març. La iniciativa ha permès d'identificar, a partir de les dades recollides en una aplicació mòbil, com l'oferta alimentària del nostre entorn condiciona la dieta i la salut del veïnat.

Descarrega't l'informe FoodMapping

Conex l'experiència del voluntariat de la Creu Roja

Antoni Aguilera i Rodríguez, president de la Creu Roja a Catalunya (2005-2007 i 2015-maig 2019)

“Encara ara segueixo admirat pel voluntariat de la Creu Roja”

L'Antoni, amb 85 anys, és voluntari de la Creu Roja des de fa més de 30 anys. Ha ocupat diferents càrrecs en la direcció institucional fins arribar a la presidència a Catalunya en dos mandats (2005-2007 i 2015-2019). El 2008 se li va concedir la Medalla d'Or de l'entitat.

Com va començar la teva vinculació amb la Creu Roja?

El primer contacte va ser als 17 anys, quan em vaig apuntar a un curs de primers auxilis organitzat per la Creu Roja. Però la meua vinculació va ser una veritable coincidència: vaig trobar-me amb una bona amiga, Maria Rosa Juanola, presidenta llavors de l'Assemblea Local de la Creu Roja a Sant Cugat del Vallès, i em va demanar que participés en el comitè. En principi jo no ho veia massa clar però vaig acceptar i el resultat van ser 19 anys com a president de l'Assemblea Local de Sant Cugat.

Quins canvis has viscut des d'aleshores a l'entitat?

El 1988, quan jo era president a Sant Cugat, l'activitat de les assemblees locals consistia bàsicament en el transport sanitari i en els serveis preventius. També va ser l'any del

canvi de la Creu Roja més militaritzada dels brigadiers a la que podríem dir democràtica. Un altre canvi important es va produir el 1999 quan vàrem deixar el transport sanitari. El canvi més significatiu, però, comença el 2008 amb la crisi econòmica, que fa que la nostra experiència en ajuda humanitària internacional la focalitzem en l'ajuda a la nostra societat més propera.

Quins consideres que són els principals reptes als quals ha de fer front avui la Creu Roja?

Continuar treballant per als més afectats per la pobresa cronificada, ja que encara tenim un nucli important de la població que no se n'ha sortit, de la crisi. Un altre repte és continuar facilitant l'ajuda humanitària a les persones que arriben en trànsit al nostre país.

En quina situació creus que deixes la institució?

En aquests darrers quatre anys, una de les tasques que com a president he liderat ha estat baixar l'activitat al territori, a les oficines locals i comarcals. Som dinàmics i ràpids en cercar projectes per donar solucions als problemes socials que la crisi ha creat i crea. Per a mi la presidència ha estat un honor i em sento orgullós de la feina feta i del voluntariat i personal laboral que l'han fet possible. Encara ara segueixo admirat pel voluntariat de la Creu Roja

I on creus que cal posar-hi més esforços?

Els reptes futurs vindran del que ens demani la mateixa societat, que continuarà canviant, i la Creu Roja s'hi haurà d'adaptar. Perquè es noti que la nostra intervenció s'adapta a les necessitats hem de fer-nos encara més visibles.

I, personalment, que et vindrà de gust fer ara?

Amb 85 anys marxo amb una certa nostàlgia, però tot convençut del pas que

dono. Si tingués, però, 70 o 75 anys, no marxaria. De fet, em ve molt de gust dedicar el temps sobretot a la família, especialment a la meua dona, la Pilar, pel suport que sempre m'ha donat.

Llegiu la versió ampliada de l'entrevista

Josep Quitet, nou president de la Creu Roja a Catalunya

Des de principis de maig, Josep Quitet és el nou president de la institució, rellevant així Antoni Aguilera, qui ocupava el càrrec des d'abril de 2015.

Quitet fa 40 anys que està vinculat a la direcció de la Creu Roja, exercint diversos càrrecs com són: voluntari i president de l'assemblea local i comarcal de Sant Celoni i Baix Montseny, president del Comitè Provincial de la Creu Roja a Barcelona el 2007, vicepresident de la Creu Roja a Catalunya el 2006 i membre del Comitè Nacional de la Creu Roja Espanyola i vocal de l'Assemblea General. Josep Quitet i Torner va néixer a Manresa el 1955. Ha treballat en el sector de la banca durant més de 35 anys i 5 anys com a corresponsal de premsa.

CREU ROJA A BARCELONA: C/ JOAN D'ÀUSTRIA, 120-124. 08018 BARCELONA. TEL. 933 00 65 65. **CREU ROJA A GIRONA:** C/ BONASTRUC DE PORTA, 13. 17001 GIRONA. TEL. 972 20 04 15. **CREU ROJA A LLEIDA:** C/ HENRY DUNANT, 1. 25003 LLEIDA. TEL. 973 27 99 00. **CREU ROJA A TARRAGONA:** AVDA. ANDORRA, 61. 43002 TARRAGONA. TEL. 977 24 47 69. **EDICIÓ:** OSCAR VELASCO **REDACCIÓ:** LUCI VEGA, ELOI TOST, CARLES SUREDA, ALEXANDRA FERRERO, NATÀLIA BARTROLÍ, TONI COMINO, IDRIS MOUTIA. **INFOGRAFIES:** ÀNGEL GUILLÉN. **FOTOGRAFIES:** TONI COMINO, CLARA FORTUNY, IRENE PELLICER, EQUIP TÈCNIC I DE VOLUNTARIAT DE LES ASSEMBLEES LOCALS, COMARCALS I PROVINCIALS DE CREU ROJA A CATALUNYA, FICR. **EDITA:** CREU ROJA ESPANYOLA. **DIRECCIÓ DE LA REVISTA:** DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ DE CREU ROJA.

www.creuroja.org

Per a qualsevol reclamació respecte a la distribució de la revista, posi's en contacte amb el seu Comitè Provincial. Aquesta revista de la Creu Roja és una publicació plural, respectuosa amb les opinions dels seus col·laboradors i articulistes, malgrat que no les comparteixi necessàriament.